

Jan Truszkowski

50 lat

Sybiru

Jan Truszkowski

Ryszard Pokropowicz

Jest to opowieść o człowieku osaczonym przez wojenny chaos, który nigdy się nie poddał i nie stracił nadziei. Historia Ryszarda Pokropowicza zapewne nie jest wyjątkiem, podobnych jest wiele. Opowiadanie to ukazuje ile człowiek może znieść, czego dokonać, jeśli posiada wolę przetrwania.

Ryszard opowiadając o życiu na Syberii, miał łzy w oczach, czasami robił przerwy, by po chwili znów zacząć relacjonować swoją, a więc naszą, jeszcze nie odkrytą historię Polski. Można by rzec, że Ryszard jest żywą historią tamtych, szalenie trudnych czasów, której małą częścią ukazuje ta książka.

Pokolenie, któremu przyszło żyć w okresie drugiej wojny światowej doznało wiele cierpień, upokorzeń i ludzkich tragedii. Ginęli nie tylko ludzie młodzi na wielu rontach, ale również niewinne dzieci, kobiety i starcy, których skazano na ciężkie tułacze życie w dalekiej Syberii z dala od ojczyzny, ja w przypadku bohatera tej książki i całej jego siedmioosobowej rodziny, z której jedynie Ryszard wrócił do kraju po pięćdziesięciu latach.

JAN TRUSZKOWSKI

50 LAT SYBIRU

TOWARZYSTWO
MIŁOŚNIKÓW RAJGRODU

Rajgród 2007

Wydawca:
Towarzystwo Miłośników Rajgrodu
19-206 Rajgród, ul. Warszawska 32/20
Tel.: 086 272 14 95 (poniedz. i wtorek 9.00-14.00)
e-mail: tmr@rajgrad.pl

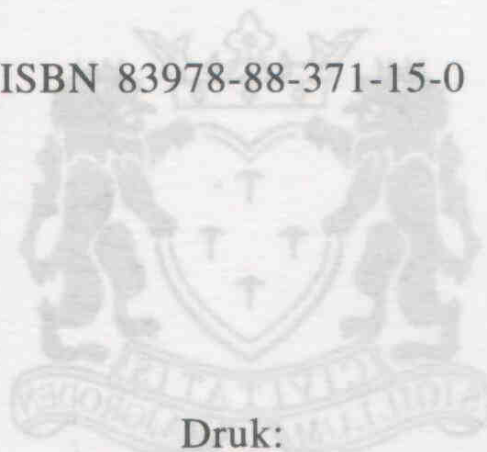
Redakcja wydania:
Janusz Sobolewski

Sponsorzy:
Kazimierz Pieniowski, Ryszard Pokropowicz,
Jan Truszkowski

Korekta:
Jan Tarnacki

Skład i łamanie:
Ewa K. Czetwertyńska - MagDruk

ISBN 83978-88-371-15-0

Druk:
MAG DRUK
Aleja Legionów 141, 18-400 Łomża
18-400 Łomża
tel. 0 862 160 085, fax 0 862 16 0 0 89
magdruk@wp.pl

Nakład 500 egz.

Spis treści

Od autora	12
Łomżyński krajobraz	15
Jak to było	15
Rusyfikacja Polaków	17
Historia łomżyńskich mostów	20
Rola, jaką Forty odegrały w działaniach wojennych	25
Wojna 1939 r.	28
Deportacja	33
Regulamin NKWD dla zesłańców	40
Samotność Ryszarda	41
Jestem głodny. Czym karmiono?	55
Dziwna wizytacja Polki w sierocińcu	66
Występ siłacza	66
Sposób na przeżycie – praca	68
Wypadek w pracy	91
Sezonowa praca na roli	97
Nowa rodzina	101
Historia powstania Nowowarszawki	101
Ania	101
Losy rodziny Ani	103
Służba wojskowa	105
Niemieccy osadnicy	113
Losy dzieci Pawła	118
Praca kierowcy	125
Zakup pierwszego samochodu w 1973 r.	134
Skrzynka poszukiwań osób zaginionych	142

Pierwsza wizyta w Polsce	147
Spotkanie z bratem po 27 latach	151
Patyszewowie odwiedzają Polskę	155
Bez żony	158
Przenosiny do Piern. 1983 r.	158
Druga podróż do Polski. 1986 r.	162
Wyjazd w nieznane i powrót w niepewne	162
Powrót do Polski	166
Rysiek ubiega się o polski dowód osobisty	169
Losy ojcowizny Ryśka	170
Powroty do Polski	173
Spojrzenia ku przeszłości i przyszłości	175
Fragmenty z referatu prof.dr. hab. Albina Głowackiego	176
Mała refleksja	178
Ustalenie granic Polski przez Stalina, Roosevelta i Churchilla	179
Decyzja odwiedzenia rodzinnych stron na Syberii	181
Posłowie	186